

Rahvuskivi rahva kiviks

Eino Tomberg,
Eesti Paeliidu teadussekretär

Eesti Paeliit ning Väike-Maarja vallavalitsus ja põllumeeste selts korraldavad keskkonna-investeeringute keskuse toel 8. septembril algusega kell 10 Väike-Maarja rahvamajas praktilise paekonverentsi "Rahvuskivi rahva kiviks Pandivere paeriigis".

Rahva kiviks saab paekivi siis, kui ta muutub kättesaadavaks kõigile, kui seda osatakse kaevandada, käepäraste vahenditega töödelda ja kasutada nii ehitamiseks, aiakujunduseks kui ka suveniiride ja ehte valmistamiseks.

Kõike seda tutvustatakse praktilisel paekonverentsil, mille põhiliseks sihtrühmaks on põllumehed - maarahvas. Konverentsil viiakse kurssi, kuidas kasutada paekivi oma kodu rajamisel, räägitakse selle maavara kasutamise muudest võimalustest.

Ettekannetes tutvustatakse Pandivere geoloogiat; paekivi leiukohti, karjääre ja vanu murdusid; paekivi omadusi sõltuvalt leiukohast ja kasutamise valdkondi; oma murrust kaevandamise võimalusi; ajaloolisi paekivist rajatisi ja uusehitisi; paekivi kasutamist ehitiste ja eeluruumide kujundamisel; suveniiride ja ehte tegemist.

Rahvamaja jalutussaalis näidatakse üles mitu ekspeditsiooni. Näitusel "Kivine" pannakse välja Tartu kõrgema

kunstikooli õppejõu Kalev Nõmmela skulptuurid. Näha saab suveniire ja paekivi liikide näidiseid, mille on toonud paeliidu liikmed.

Väljapaneku teeb ka Porkuni paemuuseum. Sätitakse üles Eesti Paeliitu tutvustav stend, samuti leiab aset Helle Perensi raamatute esitlus ja näitusmüük. Müügile pannakse soodushindadega "Paekivi Eesti ehitistes" I, II ja III osa. Viimane räägib Lääne-Viru, Ida-Viru ja Jõgeva maakonnast.

Veel saab näha OÜ Pärtli Paas tootenäidiseid.

Rahvamaja ees väljakul (vihma puhul spordisaalis) esinevad kivitööstuse kunstnikud. Vana-Vigala tehnika ja teeninduskooli õppur Kadri Tambre tutvustab skulptuuride ja väikevormide tegemist.

Osavõtjad saavad ettekujutuse, kuidas elektriliste tööriistade abil valmivad suveniirid ja ehted. Tamsalu harrastuskunstnik Jaan Tomasov näitab, kuidas paasi lõigatakse ja lihvitakse, kuidas paekivile kirjutatakse ja graveeritakse.

Kirikus räägib Ahto Mäe Väike-Maarja kiriku ajaloost, saab kuulata orelimuusikat.

Kirikaeda maetuid tutvustab Hanno Tamm.

Paekonverentsi lõpetab ekskursioon Päide kivitööstusse. Päides saab näha kivi saagimist, hõõveldamist, treimist, lihvimist, poleerimist, tahumist, klompimist.

